

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**
INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO

Inšpekcija nadzora varnosti in zdravja pri delu

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 280 36 60

E: gp.irsd@gov.si

www.id.gov.si

Lučka Böhm
Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

e-pošta: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

Številka: 0920-842/2021-2

Datum: 20.04.2021

Zadeva: 28. april 2021, svetovni dan varnosti in zdravja pri delu.

Spoštovana,

V zvezi z Vašim zaprosilom ob svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu, Vam v nadaljevanju posredujemo podatke in statistiko o nezgodah pri delu in poklicnih boleznih v letu 2020 ter pojasnila.

POKLICNE BOLEZNI.

V letu 2020 so bile na IRSD prijavljene tri poklicne bolezni.

NEZGODE PRI DELU IN NEVARNI POJAVI.

V Sloveniji so delodajalci v letu 2020 na IRSD prijavili 13.938 nezgod pri delu, mednje nismo šteli prijavljene nezgode, ki so se zgodile na poti na delo in z dela. Med vsemi prijavljenimi nezgodami so bile zabeležene 5.503 nezgode, ki so bile povezane s COVID-19. Če izvzamemo novi korona virus je bilo v letu 2020 na inšpektorat prijavljenih 8.435 nezgod. Od tega je bilo 17 smrtnih nezgod, 7.971 lažjih nezgod, 442 težjih nezgod in 5 kolektivnih nezgod. Prijavljenih pa je bilo tudi 42 nevarnih pojavov. Pristojni inšpektorji so v letu 2020 zaključili z raziskavami 102 nezgod pri delu, od tega je bilo 78 težjih, 8 smrtnih, 14 lažjih in 2 kolektivni nezgodi pri delu. Prav tako so raziskali 1 nevarni pojav.

Ugotavljamo, da se vsako leto ponavljajo najpogostejši vzroki za nastanek nezgod pri delu. Tako je bil, če odmislimo SARS-CoV-2, v letu 2020 poglavitni vzrok za nezgode, v katerih so bili delavci težje ali lažje poškodovani, izguba nadzora nad delovno opremo (stroji, ročno orodje, transportna sredstva in podobno), in to kar v 30,9 %. Vsako leto se tudi največ nezgod zgodi v predelovalni dejavnosti (SKD dejavnost C), saj je bilo na inšpektorat prijavljenih kar 36,4 %. V letu 2020 je ugotovljen porast nezgod zaradi trčenja delavcev v sredstva za delo (25,1 %) in ta način poškodbe je bil tudi najpogostejši, izstopale pa so tudi nezgode pri delu, v katerih so se delavci poškodovali zaradi stika z ostrim, koničastim in grobim materialom (25,0 %). V nezgodah pri delu pa so delavci največkrat utrpeli poškodbe prstov rok in to v kar 27,6 %. Največ poškodovanih delavcev je bilo v starostni skupini od 35 do 44 let. Med poškodovanih pa je bilo 26,7 % žensk in 73,3 % moških. 87,4 % poškodovanih delavcev je bilo slovenskih državljanov, 9,5 % poškodovanih delavcev je bilo tujcev, ki niso bili državljani držav EU, temveč delavci iz držav nekdanje Jugoslavije, 2,6 % pa je bilo poškodovanih tujcev iz držav EU. Iz nekaterih prijavljenih nezgod ni bilo razvidno državljanstvo poškodovanih delavcev, in sicer v 0,5 %. Najpogosteje pa so bili poškodovani delavci zaposleni za nedoločen čas.

Iz analize nezgod, povezanih s SARS-CoV-2 oziroma COVID-19 izhaja, da je bilo največ nezgod prijavljenih v dejavnosti zdravstvenega in socialnega varstva, kjer smo zabeležili 71,4 % delež glede na vse prijave nezgode, povezane s COVID-19. Sledita dejavnost javne uprave in obrambe, v kateri smo zabeležili 15,1 % prijavljenih nezgod in dejavnost izobraževanja, kjer smo zabeležili 6,5 % prijavljenih nezgod. V predelovalni dejavnosti je bilo zabeleženih 1,9 % prijavljenih nezgod povezanih s COVID-19.

ŠTEVILO IZVEDENIH IZREDNIH IN REDNIH NADZOROV V LETU 2020 V ZVEZI Z VARNOSTJO IN ZDRAVJEM PRI DELU.

V letu 2020 je IRSD s področja varnosti in zdravja pri delu prejel 2.043 prijav (2019: 995, 2018: 1.061 in 2017: 931) s področja varnosti in zdravja pri delu, ki so se v večini nanašale na neizvajanje ukrepov preprečevanja širjenja novega korona virusa.

Inšpektorji s področja varnosti in zdravja pri delu so v letu 2020 opravil 7.016 inšpekcijskih nadzorov, kar je za 19,1 % več kot v letu 2019. Skupaj je bilo največ opravljenih izrednih inšpekcijskih nadzorov, in sicer 87,1 %. Med temi so prevladovali nadzori, ki so bili opravljeni v povezavi s predhodno načrtovanimi in usmerjenimi akcijami in kampanjami. Delež teh med vsemi izrednimi nadzori je znašal 88,3 %. Ostali izredni inšpekcijski nadzori so bili večinoma opravljeni na podlagi prejetih prijav. Delež rednih inšpekcijskih nadzorov je v preteklem letu znašal 0,9 % in kontrolnih 11,9 %. Največ inšpekcijskih nadzorov je bilo v letu 2020 opravljenih pri delodajalcih, ki so imeli kot glavno dejavnost prijavljeno dejavnost gradbeništva in sicer 23,1 % Prav tako so bili v letu 2020 pogosto nadzirani delodajalci v dejavnosti trgovine z 18,2 % nadzorov in predelovalni dejavnosti s 14,3 % nadzorov.

VZROKI IN ŠTEVILO UKREPOV NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU, KI JIH JE IRSD IZREKEL V LETU 2020.

Na podlagi ugotovljenih kršitev so inšpektorji s področja varnosti in zdravja pri delu v preteklem letu izdali 4.267 upravnih in prekrškovnih ukrepov. Najštevilčnejše so bile upravne ureditvene odločbe, s katerimi so delodajalcem odredili odpravo ugotovljenih nepravilnosti, ter upravne prepovedne odločbe – skupaj jih je bilo 1.665 (39,0 %). S prepovednimi odločbami so inšpektorji delodajalcem prepovedali opravljanje delovnega procesa ali prepovedali uporabo delovne opreme zaradi neustreznega delovnega okolja in nevarnega delovnega procesa oziroma zaradi neposrednega ogrožanja življenja delavcev, in sicer v 227 primerih. Od teh se je 57 odločb nanašalo na prepoved opravljanja dela zaradi neposrednega ogrožanja življenja delavcev.

V prekrškovnih postopkih so inšpektorji izdali 2.602 ukrepov in sicer 864 z odločbami o prekršku - 264 z izrečeno globo in 600 z izrečenim opominom ter 562 s plačilnimi nalogi. Inšpektorji so v letu 2020 izrekli tudi 652 opozoril po ZIN ter 524 opozoril po ZP-1. Število ukrepov v prekrškovnih postopkih se je v primerjavi z letom 2019 povečalo za dobrih 10 %, v primerjavi z letom 2018 pa za dobrih 59 %. Poleg tega so inšpektorji naznanili kaznivo dejanje v petih primerih

V letu 2020 so inšpektorji na področju varnosti in zdravja pri delu ugotovili 10.189 kršitev. Največ kršitev je bilo ugotovljenih v zvezi z ocenjevanjem tveganj in izdelavo izjave o varnosti z oceno tveganja (2.501 kršitev), sledijo jim kršitve glede urejenosti in varnosti delovnih mest na prostem (1.454 kršitev), glede zagotavljanja zdravstvenega varstva delavcev (1.335 kršitev), glede usposabljanja delavcev za varno opravljanje dela (919 kršitev) ter glede zagotavljanja osebne varovalne opreme (837 kršitev).

Inšpektorji poleg nalaganja ukrepov delodajalcem tudi svetujejo, tako med samimi nadzori kakor tudi v dajanju strokovnih pomoči na podlagi 4. člena ZID-1. V letu 2020 je bilo s področja varnosti in zdravja pri delu danih 543 pisnih odgovorov, kar je veliko več kot leta 2019, ko je bilo takšnih pomoči 239.

Lep pozdrav.

Pripravil:
Marko Vaupotič
Inšpektor

Slavko Krištofelc
Direktor inšpekcije nadzora varnosti in zdravja pri delu